

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉ EN
 Egy óra 20 K Félévre 110 K
 Negyedévre 55 K Egész évre 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az Ébredő Magyarok

lelkes csapata eljött hozzánk, hogy a Keresztyén Magyarország ujjáépítésének vaskezü munkáit joborozza sorainkból. A Hajdúföld édes testvére az Ébredő Magyaroknak, testvéri, meleg és hűsleges legyen tehát a jobbunk, melyet feljűnk nyújtunk és nyájas a szó, melylyel őket köszöntjük. A magyar szív legbenső kamarájában született és rőt az eszme, melynek Ti Ébredő Magyarok és mi a Hajdúföld gárdája, harcos katonái vagyunk. Az eszme, melynek győzelmén nemzetünk újraélése, kudarcán feltartózhallan végromlása fordul meg. Az eszme, melynek alapvétele szerint létünknek joga, életbenmaradásunknak feltétele, hogy ez az ország magyar maradjon és keresztyén. Mert hogyha ezt az évezredek karakterét megörzi, nincsen erőhatalom, mely eltiporhassa, miként menthetlenül vége van és elsőpi a történelem száguldó orkánja, ha úri, hogy létnek e kettős tengelye helyéből kibillenjen.

Minden világosan itélő magyar embernek látnia kell, hogy hazánk sorsa nem a békeszerződésen dől el. Kedvezően alakul annak végleges szövege avagy kedvezőtlenül, aláírjuk az okmányt avagy az asztalra vágjuk a pennát — ez jelenthet ideig-óráig különbségeket állami életünkben, jelenthet átmeneti rázódtatásokat és megpróbáltatásokat, de Magyarország történelmének évezredek életfájáról aligha hervaszthatja le a zöld lombokat és dus gyümölcsöket. Minket nem lehet eltáposni mint a férget, a mi élő testünk szerve egyéjét nem lehet barbár kézzel széjjelszaggatni. Ideig-óráig üthetnek rajtunk sebet, de sorvasztó elbéníttatás ellen vértéz az ősi erő, melyet eleink hagytak ránk örökül.

De hogyha feladjuk a fajiságunkat és hagyjuk a keresztyénség erős fundamentumát kirántani a lábunk alól, akkor végünk van. Akkor lecsap ránk a fekete végzet, és megöl a halál fagyos lehellete.

Nem lehet ezt szépitgetni, nem szabad ezt takargatni és kerülgetni: Magyarország léte attól függ, meglátja-e a zsidókérdést a maga ijesztő nagyságában, részmél e végre, az utolsó órában, hogy itt most a pártalakulásoknál, miniszteri tárcáknál, pénzügyi tárgyalásoknál, békeszerződésnél, de egyáltalában mindennél állami életünkben előbbvaló és égetőbb az, hogy a zsidókérdést a derekánál megmarkoljuk, és higgadt méltósággal, de époly határozottsággal meg is oldjuk. Nincs idő várni vele, mert ez a kérdés leteper és fojtogat bennünket. A fertőzés, a mérgezés kóros tünetei nyugtókba vertek, s már-már alig van lélegeztünk. Szakítsuk föl az ablakokat, hadd jöjjön a tiszta levegő s a megújuló élet. Az elhunyt testbe a faji őstön erőforrásaiból zuduljon új, pezsgő vérkeringés, és eszméljünk, nyiljék ki a szemünk, gondolkozunk és itéljünk.

Ez az Ébredő Magyarok programja. Ez a Hajdúföld programja. Akkor is ez volt, amikor a zsidó terror miatt veszedelmes volt hirdetni, amikor román cenzura miatt nem volt lehetséges megmondani.

De most lehet és szabad és kell. És mi meg is mondjuk. És nem gondolunk a titkos és nyílt ellenségekre, nem törődünk a szabadkőműves-zsidóság és kapcsolt részei pányvavető csikósaira és apadassinjaira.

A magyar horizont fölé lényű kereszt emelkedik és aranyugarakat szór sivar jeleinkre. Látjuk világánál jövendők határozott útjait és pezsdülő vérrrel, bizón és ujjongva

árad szét a lelünkön, hogy élni fogunk, mert élni akarunk.

Mert a magyar fátum korbácsolásai eszmé letre térítettek.

Mert immár felébredt magyarok vagyunk!
 Szilágyi Imre dr.

TÁVIRATOK

A béke delegátusok hazajönnek

Budapest, márc. 29. (Nemz. St. tel. jel.) Apponyi Albert gróf táviratban közölte a miniszterelnökkel, hogy a magyar béke delegáció a husvéti ünnepekre Budapestre érkezik. — Apponyival érkezik haza Teleki Pál gróf és Popovics Sándor is és Párisban csak a főtitkárság néhány tagja marad. A béke delegáció különvonata kedden indul el Neuillyből és csütörtökön este érkezik Budapestre. Apponyi gróf megérkezése után jelentést tesz benyomásairól a kormányzónak, aki rajta kívül még Teleki gróftól és Popovics Sándor is kihallgatáson fogja fogadni. A béke delegáció információi szerint a magyar békeszerződés elintézve nincs még, s a szövetségesek sem a területi, sem a gazdasági kérdésekben végérvényesen nem döntöttek.

A nemzetgyűlés husvéti szünete

Budapest, március 29. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülésén a Pallavicini-féle ügy váltott ki ismét szenvedélyes hangokat és nagyvívó Szabó István miniszter mondott higgadt és nyugodt beszédet a miniszterek megtámadott presztízsével kapcsolatban. Azután a ház harmadszori olvasásban is elfogadta a pénz felülbélyegzésről szóló törvényjavaslatot, majd Huber János előadó ismertette a nemzetgyűlési tagok tiszteletdíjáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a nemzetgyűlés tagjai 24,000 korona napidíjjal és 12,000 korona drágasági pótlékokat kapnak. Több hozzászólás után a javaslatot kiadták a pénzügyi bizottságnak. A nemzetgyűlés azután kimondta a husvéti ünnepekre való tekintettel legközelebbi ülését április hó 7 én tartja.

Visszatartják az osztrák békeszerződést

Páris, március 28. (Nemz. St. tel. jel.) A „Temps”-nek jelentik Washingtonból hivatalosan, hogy Wilson elnök indítatva érzi magát arra, hogy az osztrák békeszerződést mindaddig visszatartja, míg Németországban nem sikerül a helyzetet tisztázni.

Budapest kormánybiztosa

Budapest, márc. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A központi városházán már megkezdtek a kormánybiztos hivatali helyiségeinek berendezését. A kormány a személyi kérdésben ezideig nem döntött, de beavatott helyen úgy tudják, hogy Fáy Albert belügyminiszteri tanácsos van az állásra kiszemelve.

Pénzcsempészet Győrben

Győr, március 29. (N. St. tel. jel.) A rendőrség egy Baumann nevű egyént tartóztatott le, aki több millió értékű lebelyegetett o. m. bankjegyet akart Ausztriába kicsempészni. A pénzt lefoglalták.

Az Ébredő Magyarok nagygyűlése

A kigazdák tömegesen lépnek be a helyi csoportba

A magyar nép felrázását hosszú évtizedes letargikus álmából, öntudatos munkára, cselekvésre való ösztökölését végzi lelkesen az „Ébredő Magyarok Egyesülete” szerle az országban. Bátran magyaros szókimondással rámutat a bajok forrására, lerongyolódásunk, szétdarabolásunk igazi okára: a nemzetközi, elődsi idegen fajnak szeretlen terjeszkedésére és évtizedes destruktív munkájára. Kimondja nyíltan, hogy a főhiba bennünk van, — bennünk magyarokban, akik átkos torzalkodásokra fecseleltük erőnket és nem akartuk észrevenni a házunkba besurruló idegen faj bomlasztó munkáját, Ébredj magyar! — kiálja az É. M. E. harásnyán a magyar falu csendes, nyugodt életébe és kézzelfogható igazságokkal, számszerű adatokkal tárja eléje a veszedelmet, melynek gátat kell vetnie, ha saját hazájában élni, boldogulni akar!

Vasárnap délelőtt a szomszédos Hajdúszoboszlón tartotta meg beköszöntő nagygyűlést az Ébredő Magyarok Egyesülete. A több ezerre rugó hallgatóság zajos tetszése mellett ismertette Mád Géza igazgató az É. M. E.-nek programját és fejtette ki égető szükségességét annak, hogy minden hazáját szerető magyarnak szövetkeznie, összefognia kell az alattomban dolgozó elődsi fajzat társadalom mételeyző munkája ellen. Utána Pataky Károly hírlapíró tartotta meg lelkes és gyújtóhatású beszédét, melynek végén indítványt terjesztett a nagygyűlés elé, hogy táviratban üdvözljék a nemzetgyűlést és kérjék a zsidókérdés radikális és sürgős megoldását. Az indítványt a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel tette a gazgává és sürgönyileg üdvözölte Horthy Miklós kormányzót is.

A nagygyűlés a Hymnusz hangjai mellett oszlott szét. Utánna tagielvétel volt s a szoboszlói gazdaközönség tömegesen lépett be az Ébredő Magyarok Egyesületébe.

Délután 3 órakor Debrecenben volt két népgyűlés egyszerre, egyik a Bika zsufoltig meglélt dísztermében, másik a Kossuth-szobor előtt. Az első gyűlésen dr. Pröhle Vilmos egyetemi tanár elnökölt. Beszédet mondott Lukacsovich Lajos, Szabó Dezső író, Csernus Mihály r. kath. lelkész és Mád Géza igazgató. A közönség viharos tetszése kísérte e beszédeket s az arcokon a lelkek mélyén régóta szunyogó igazságok rajzolták ki a lelkes öröm jezes pirjait. A nagygyűlés táviratiilag üdvözölte Horthy Miklós kormányzót és felírt a nemzetgyűléshez a zsidó-kérdés sürgős rendezése érdekében. Egyben az 1867. évi XVII. t.-c. eltörlését sürgette. Végül a Hymnuszt énekelte el a közönség.

A másik népgyűlésen Lukacsovich Lajos, Mende Géza, Pataky Károly és Csernus Mihály beszéltek. A népgyűlés kimondta, hogy a zsidó lapokat, a Pesti Hírlapot, Az Estet, a Népszavát stb. bojkottálni fogja és a keresztyén lapokat támogatja. A szónokok közül többen élesen támadták dr. Baltazár Dezső ref. püspököt.

Különösen nagy hatást ért el Szabó Dezső, az ő elsőrangú szónoki képességeivel. Az ébredő magyarok Hajdúvármegye minden városát és községét fel fogják keresni. Reméljük, hogy mindenütt hasonló

megértéssel és lelkesedéssel fognak találkozni, s az öntudatra ébredt keresztyén magyar falu is tömegesen fog zászlójuk alá szegődni!

Végezetül még nagy sajnálkozásunkat fejezzük ki azon, hogy nyomasztó papirhiányunk miatt ily szegényes terjedelmű rendelkezésvén meg vagyunk fosztva attól, hogy a szónokok beszédeit közreadhassuk.

A vámörlés újabb szabályozása

A gabonagyűjtés országos kormánybiztosának 1500—1920 G. O. Kb. sz. rendelete értelmében búzát, rozst, kétszerest, tatárkát, kölest, árpát, tengerit, vagy a zabot megörölni, vagy bármely más módon feldolgozni csakis a városi lisztiroda által díjtalanul kiállított örlési tanusítvány alapján szabad. Kenyérmagvakat, még pedig búzát, rozst, kétszerest, tatárkát, és kölest ilyes kézi darálón (mozsárban stb.) akár saját, akár más részére megörölni, vagy bármely más módon feldolgozni. — A malom (daráló stb.) a feldolgozásra behozott termény mennyiségéből örlésért és hántolásért annak 15 (tizenöt) százalékát, darálásért, zuzásért és egyéb feldolgozásért pedig annak 12 (tizenkettő) százalékát köteles minden örlött félnek egyformán felszámítani, felszámíthat továbbá örlésnél 3 (három) százalék, darálásnál 2 (kettő) százalék, hántolásnál 5 (öt) százalék portást az itt megállapított vámdíjon és portási százalékon kívül azonban az örlött féllel szemben további levonást vagy felszámítást (kezelési, rostálási, tisztítási, szilálási, fűtési stb.) nem eszközölhet, illetőleg további térítést el nem fogadhat, viszont azonban fenti díjaknál kevesebbet nem számíthat fel. Örlésnél 80 (nyolcvan) százalékos hántolásnál legalább 60 (hatvan) százalékos kiörlés (emberi táplálkozásra alkalmas liszt kiörlése) illetőleg hántolás kötelező még pedig a tényleg örlés alá vett (az örlött félnek visszaszolgáltatót koptatási hulladékon felül) terménymennyiség után számítva árpát (örlés esetén) legalább 60 százalékra kell kiörölni.

A kiörlési (hántolási) arányt abban az esetben is be kell tartani, ha az örlött fél alacsonyabb kiörlést (hántolást) kíván. A lisztiroda a rendeletben előírt mintának megfelelő örlési tanusítványokat a város területén lakó termelőknek és gabonával ellátott lakosoknak díjtalanul állítja ki. Örlöttni kívánó fél azonban a tanusítványok kiállítása alkalmával a tanusítványba történendő bejegyzés végett tartozik megjelölni azon malomvállalatot, amelynél terménykészletét megörölni kívánja. Olyan esetekben, amikor az örlött fél terményét az örlési tanusítványban megjelölt malom (daráló) helyett más malomban dolgoztatja fel, köteles ezt a körülményt megfelelő intézkedés végett 24 órán belül annál a lisztirodánál bejelenteni, amely számára az örlési tanusítványt kiszolgáltatta. Buza, rozs, kétszeres, árpa, tatárka, köles, zab és tengeri a malomban annak raktárába, vagy telephelyére csak örlési tanusítvány mellett fogadható be.

Az örlött félnek termény visszamérőzésével járó zaklatásának elkerülése végett jogában áll a malomnak az örlési tanusítványban felüntetett terménymennyiségnél többet is átvenni, de legfeljebb a tanusítványban megjelölt mennyiség 20 (husz) százaléka erejéig és azon feltétellel, hogy a tényleg átvett terménymennyiséget az átvétellel egyidejűleg tintával vagy tintaceruzával az örlési tanusítvány (nem szelvény) hátlapjára írja. Egyébként az örlési tanusítványban felüntetett mennyiségnél csak a zsák súlyával (zsákonként legfeljebb 2 kg.) szabad többet átvenni, más címen (vám, portás, gaz stb.) az örlési tanusítványban felüntetett mennyiségnél többet átvenni nem szabad. Aki a jelen rendelet valamelyik rendelkezését megszegi vagy ezeket megkísérli, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Debrecen, 1920 március 26.

Közélemezési ügyosztály.

Üzemek és vállalatok szén-szükséglet bejelentése

Az Országos Szénbizottság az üzemek és vállalatok részére csak hatósági igazolás útján utal ki szén.

Felhívom ennélfogva a Debrecen város területén levő üzemek és vállalatok tulajdonosait, hogy hozam irásban a legelőbbben jelentsék be a következő adatokat:

A vállalat címe, mibe üzemeltet, milyen gépi berendezése van, milyen célra, mely intézmény rendelkezésére, miféle teljesítményt végez, mennyi nyers anyaga van, hány munkást foglalkoztat és mennyi szénre igényel.

A malmok a fenti adatokon kívül jelentsék be, mennyi gabonakészletük van, mennyi az üzemképességük és az üzem folytonosságát mennyiben vélik biztosíthatónak. A malmok bejelentését két példányban kérem.

A gözeke tulajdonosok szükségletüket a debreceni Gazdasági Egyesületnél Piac-utca 71. szám alatt jelentsék be.

Debrecen, 1920 március 26.

Közélemezési ügyosztály:
Zöld, tb. tanácsnok.

Óriási tűzvész Vasvörösváron

Szombathely, márc. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A péntekről szombatra virradó éjjel óriási szélvihar dühöngött a vidéken, mely alatt a vasvörösvári gróf Erdődy kastély hirtelen kigyulladt és rettenetes erővel égni kezdett. A helybeli és szombathelyi tűzoltóság minden erőlködése dacára a tüzet elfojtani nem lehetett, s az egész kastély a lángok martaléka lett. A kár milliókra rug és eddig felbecsültni sem lehetett. Odaégett a történelmi becsű Rákóczi-féle titkos levéltár, a családi levéltár, képtár, könyvtár stb. Tömerdek antik butor és a magyar képművészet sok szép műre meke vesztett oda.

A nagykövek tanácsa San-Remóban

Róma, márc. 29. A szövetséges államok miniszterei abban állapodtak meg, hogy legelőbb április 10-én San Remóban tartanak ülést.

Magyarországnak egy napot!

Vasárnap délelőtt a városunka kis tanács-teremben tartotta meg a gyűlését Szomjas Gusztáv kormánybiztos elnöke alatt az a bizottság, mely a holnapi, 31-iki nagy gyűjtés módjait beszélte meg. Három albizottságot küldtek ki a részletek kidolgozására, úgy, hogy a nagy feladat sima és akadálytalan lefolytatása biztosítottak vehető. A lényeg az, hogy városunk mintegy 160 körzetre van felosztva és minden körzetben egy gyűjtő ivvel ellátott hatósági megbízott fog valószínűleg egy női társal házról-házra, lakásról-lakásra járni és az adományokat összeszedni. A megbízottak esetleges visszaélések elkerülése végett igazolványa lesz, melyet a népjóléti hivatal főnöke ír alá és hivatalos pecsét is lesz az igazolványon.

Az adományok legkisebb mértéke a kifüggesztett plakátokon szabályozva van; annyit mindenki tartozik adni, annál többet pedig — nagyon természetes — örömmel és hálával fogad a bizottság.

Reméljük, Debrecen város lakossága megmutatja a maga nagy lelkét és bőkezűen fogja leróni áldozatát a haza oltárán. Mert ez a nap a hazáé, a mi szerencsétlen, ezer sebből vérző országunké. Tenger a könny, a szenvedés túl a Királyhágón, túl az erdős Mátrán, még s dus Bánátban is. Ezeket enyhíteni szent kötelességünk. A legmagyarabb város hűtelen lenne ősi hagyományaihoz, ha gazdagon nem árasztaná jószívűségét szenvedő honfitársaira.

A Kálvin-Szövetség alakuló értekezlete a vármegyeháza dísztermében óriási érdeklődés mellett vasárnap délután öt órakor folyt le a megszállt keretek között. Ritkán láttunk a vármegyeházán olyan nagy közönséget, melyben a legelőbbektől a legegyszerűbb emberekig minden réteg bőven volt képviselve.

Dicsőfi lelkész szép megnyitója után Megyericsy Béla, a Kálvin-Szövetség budapesti szervezetének titkára tartott hatalmas beszédet, mellyel mélyen megrázta a hallgatóság lelkét. Alaphangja az volt, hogy az egységes keresztyén front számára meg kell szervezni annak református szárnyát. Ha erőt mutat és képvisel a református közönség, a keresztyénség ellen-ségei előtt csak úgy lehet félelmetes, viszont a fegyverársak előtt csak úgy lehet értékes.

Megyericsy gyűjtő határu beszéde után Tankó Béla egyetemi tanár, közönségünk kedvelt előadója, mély gondolatokban gazdag beszédet mondott, különösen kiemelve, hogy a keresztyénség nem nélkülözheti azokat a krisztusi jellemvonásokat, amelyeket a református keresztyénség van hivatva a történelem tanúbizonysága szerint a magyar keresztyénség jellemképébe belerajzolni.

Ezután megtörtént az ideiglenes szervezkedés. Addig is, míg a fővárosi vendégek jelenlétében a Kálvin-Szövetség nagy alakuló ülését megtarthatná, ideiglenes minőségben megválasztották a titkárt és a választmányt Elnök: Szomjas Gusztáv, ügyvezető elnök: Tankó Béla, titkár Bessenyei Lajos, pénztáros: Szabó Márton, jegyző: Szentpétery Hajdu Boriska, választmányi tagok: Dicsőfi József, Könyves Tóth Kálmán, Szele György, Uray Sándor lelkészek, Deák Istváné, Dicsőfi J. né, Fráter Erzsébet, Kertész Istvánné, Kesserű Lajosné, Koncz Aurélné, Sass Béláné, Szomjas Gusztávné, Uray Sándorné, Balogh István, Balogh Béla, Csányi Benő, Hatvany József Jóna Kálmán, Kertész Imre, Kertész István, dr Kesserű Lajos, Komlóssy Imre, Mitrovics Gyula Márton Imre, Nagy József, Olcaváry László, Pákozdy Sándor, Polgáry József, ifj. Szele Gy. dr Szilágyi Imre, Szűcs Géza.

Az első költségek fedezésére indított adakozás kétezer koronán felüli eredménnyel járt.

Felhívás. A helybeli keresztyén nő és leányegyletek vezetőségei felkérik mindazon tagjaikat, akik a március 31-iki „Egy nap a hazáért” gyűjtésben részt akarnak venni, legyenek szivesek a városunka közgyűlési termében megjelenni f. hó 30-án kedden délután 5 órakor. Ennyit áldozni honfiai és honleányi kötelességünk. Idegen megszállás alatt szenvedő negyede milliő magyar tekint felénk. Értük, miattuk semmi fáradságot.

Felhívás!

Felhívjuk a Debrecenben tartózkodó összes hadirokkantakat, hogy jegyzékbévetelük végett a Miklós-u. 23. sz. a. levő hivatalos helyiségünkben az alábbi beosztás szerint, mindenkor d. e. 8—2 óráig rokkantságukat igazoló okmányaikkal nevezetesen a rokkant könyvben levő fizetési meghagyással és számiakönyvi kivonattal, posta vagy csekkszelvényvel annyival is inkább jelentkezzenek, mert további rokkant nyugdíj csak a most jelentkezőknek lesz kiutalva és kifizetve. A most felvett jegyzék alapján fogják Budapestem a nyugdíjat kiutalni, aki tehát nem jelentkezik, az nyugdíját sem kapja meg.

Április hó 1-én	A—D betűig
" 2-án	E—J "
" 3-án	K—C "
" 6-án	P—Sz "
" 7-én	T—végig

Hogy a jelentkezésnél felesleges munkát ne kellessen végeztünk, nyomtatékosan felszólítjuk a rokkantakat, hogy csak a nevük kezdő betűje szerinti napon jelentkezzenek, mert máskor nem fogadjuk el a jelentkezést.

Figyelmeztetjük a nyugdíjas havidíjasokat, katonai özvegyeket és árvákat, akik illetékeiket ezeltől postán címükre küldve kapták, hogy illetékeiket a postaforgalom megnyitásával továbbra is postatakarékpénztár útján fogják megkapni és így jelentkezniük nem kell.

Felhívjuk végül a rokkantakat, hogy illetékeiket csak a hivatalunk útján kaphatják meg, Budapestem azt ki nem fizetik, oda tehát hiába utaznának fel, mert ezzel csak önmaguknak okoznak felesleges költséget és fáradságot.

Debrecen, 1920 március hó 27-én

Debrecen, sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Határkiigazítás Máramarosban és a Bánátban

Bukarest, március 29. Vajda volt miniszter a nemzeti párt ülésén bejelentette, hogy más kedvezményeken kívül az ántánt határkiigazítást rendelt el a Bánátban és Máramarosban, amelyeket Románia az ő személyes befolyásának köszönhet.

HIREK

— Hajdumegye és Debrecen terménybeszolgáltatása. A városi tanácshoz dr. Hunyady Imre alispán, a gabonagyűjtéssel megbízott kormánybiztos a következő távirati megkeresést intézte:

„Értesitem, hogy Hajdumegye és Debrecen város által közcélokra beszállított termény mennyiségét ezer vagon búzában, rozsbán, árpában, ötszáz vagon tengeriben és zabban, Binar megye meg nem szállított részének kontingensét pedig ideiglenesen ötszáz vagon kenyér-gabonában és kétszáz vagon tengeriben és zabban állapítom meg a vármegye alispánjával és kirendeltségem vezetőjével egyetértésben legelőször legelőször elkülönítendő a város és vármegye kontingense. Ha a kontingens április 15-éig, a most felszabaduló területeken pedig április 30-ig biztosítva nem lenne; hatósági igénybevételhez leszek kénytelen fordulni. Bizom benne, hogy a termelő közönség kényszereszközök nélkül, hazafias kötelességből is átadja összes feleslegét éhező magyar testvérei javára.”

Zöld József tb. tanácsnok javaslatára a városi tanács dr. Magoss György t. főügyész és dr. Vásáry István tanácsnokot küldte a Hajdúvármegyével megindítandó tárgyalások lefolytatására. Bizonyosra vehetjük, hogy a hazafias gazdák minden feleslegüket önként felajánlják és nem lesz szükség kényszereszközökre. Sajnos, az oláhok úgy kirabolják a gazdákat, hogy sok gazdának még vetőmagja sincs, nehogy feleslege lenne.

— Vasvármegye üdvözli Hajdúvármegye alispánja meleg hangú táviratát, amelyet küldött Hajdúvármegyének az oláh rémuralom alul történt felszabadulása alkalmából. A testvér magyar törvényhatóság üdvözlötte annál kedvesebb, mert Hajdúvármegyét is a vasi ezred fia szabadították föl.

— Debrecen közgyűlése. A városi törvényhatósági bizottsága március 31-én d. e. 9 órakor tartja a havi rendes közgyűlést.

— Fizet a városi pénztár. A városi tanács utasította a házi pénztárt, hogy a városi alkalmazottak áprilisi járandóságait a 300 koronás rendkívüli segélyvel együtt fizesse ki még a hónapban, hogy március 31-én, amikor Debrecen város közönsége az „Egy nap a hazáért!” áldozónapot tartsa, módjukban legyen a város alkalmazottjainak is leróni hazafias áldozatukat.

— Sérült és hasznavehetetlen bankjegyek. Az osztrák-magyar bank fiókja ma, kedd reggeltől kezdve ellátja a jegy lebélyegzés alkalmával tömegesen előkerülő sérült és forgalomra alkalmatlanná vált bankjegyek kicserélését; sérült bankjegyek természetesen megfelelő levonással cserélhetnek ki; hasznavehetetlenné vált, elnyűtt, de nem hiányos jegyek levonás nélkül, költségmentesen válthatnak be; ugyanakkor kicserélhetnek olyan forgalomra kívül helyezett jegyek, melyekre még a beváltási határidő nem járt le (pl. a sárga alapú 50 K-ok stb.). A kifizetés, illetve kicserélés lebélyegzetlen jegyekkel történik, melyeket a felek azután lebélyegzés végeit az eddig szokásos módon mutatnak be.

— Meghívó. A Debreceni Gazdasági Egyesület 1920. év április hó 5-én, husvét másodnapján délelőtt fél 11 órakor a polgári és gazdakör helyiségében (Piac-utca 7. szám) tartja évi záró közgyűlést, melyre az egyesület tagjait ez uton hívom meg, azzal a megjegyzéssel, hogy ezen gyűlés tartására iránti kérelmet illetékes helyen beterjesztettem. Tárgyak: 1. 1919 évről előterjesztett évi jelentés tárgyalása. 2. ugyanazon évi, felülvizsgált számadások elbírálása és a felmentvény iránti határozat. 3. Módosított alapszabálytervezet tárgyalására egy bizottság kiküldése. 4. Kisorsolt választmányi tagok helyett újak választása. 5. 1920 évi költségvetés előirányzat tárgyalása. 6. Lótenyész bizottság elnökének megválasztása. Jóna István elnök.

— „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége”-nek kiküldötte Ritoók Emma a f. hó 30-án d. u. 4 órakor a kollégium dísztermében tartandó értekezletre úgy a Socialis Missio Társulat, mint a Szent Erzsébet Egylet tagjait, valamint általában Debrecen keresztény társadalmának nőit meghívja.

— Az „ártatlan” Freund Jenő. A debreceni zsidóság körében nagy zugolódást kellett or Freund Jenő ügyvéd letartóztatása. Az oláh megszállás alatt Freund otthonosan mozgott az oláh parancsnokságoknál: kijárt, közbenjárt, besugott. Olyan bejáratos volt az oláh parancsnokságoknál, hogy pl. Alimenescu ezredes vezérkari főnök reggel 5–6 óra közt is fogadta az alispántól elrekvirált lakásában. Az „ártatlan” Freund Jenőről kiderült, hogy az Andaházy-Szilágyi intézet villanyos motorjának leszerelése egyenesen az ő műve volt. Helyi izraelitáink e kiváló vezére személyesen vezette az oláh katonákat az intézetbe, hogy a maga villanyos motorát megmentse.

— Kihajtás a Hortobágyra. A városi tanács a hortobágyi intéző-bizottság javaslatára a juhok kihajtását március 15-től, a sertés és ló kihajtását április 1-től, a szarvasmarha kihajtását április 15-től megengedte és — a számvevőséget utasította a legelőcédulák kiadására. A legelőbért számos jószág után 100, juh és sertés után 25 koronában állapították meg. A gazdák ökrök, bika, tinó és a sztyegulyába hajtott merhák után 3 K kútbért, 12 K bikabért, juh után 1 K előleget és 30 fillér kútbért tartoznak fizetni. A belső legelőre kihajtott tehén után 100, ló után 50, juh után 12 koronában állapították meg a legelőbért.

— Román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyek kicserélése. A magyar pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a román felülbélyegzéssel ellátott bankjegyeket a pénzintézetek a mai naptól kezdve átveszik és ugyanúgy kezelik, mint a többi osztrák-magyar bankbankjegyet, vagyis értékük 50 százalékát államkölcsön céljaira visszatartják, 50 százalékát pedig magyar felülbélyegzéssel ellátott bankjegyekben kifizetik. Ezáltal is megjegyezzük, hogy hivatalos értesülés szerint a bankjegyeknek felülbélyegzés végett való benyújtására kitűzött határidőt a pénzügyminisztérium f. évi április hó 8-ig meghosszabbította és így mindazok, akik eddig bármi okból nem adhatták be bankjegyeiket kicserélés végett, e határidőig valamely pénzintézetnél benyújthatják. Nyomatékosan figyelmeztetjük azonban Debrecen város közönségét, hogy a bankjegyeket e határidőig okvetlenül adja be, mert ezen időpont után azok értéküket veszítik. A bankjegy felülbélyegzési helyi bizottság.

— Az oláhok által okozott károk. A belügyi kormány leiratban utasította a várost az oláhok által okozott károk (rekvirálás, lopás, rablás, stb.) pontos felvételére. Az adatokra azért van szükség, hogy a jóvátétel-bizottságnak pontosan kimutatott adatok álljanak rendelkezésre. Nem tulozunk, ha milliárdokra becsüljük az oláhok által Debrecenben okozott károkat. A városi tanács kéri, hogy a kárfelvételhez szükséges lajstromokat és nyomtatványokat bocsássa rendelkezésre a kormány.

— Nyilvántartás a volt katonákról. A városi tanács nyilvántartást készített a volt katonákról, akik a háború alatt hadba vonultak, az 1865. évben születettől az 1900-ban születettekig. Az összeírás munkáit vezetésével Radetzky Albert nyilvántartót bízták meg. Az összeírást az Egyház-tér 4. sz. iskolában fogják végezni.

— Magyar juhtartó gazdáinkat figyelmeztetjük, hogy ezidei hortobágyi legeltetés tartamára Nyári Mihályt fogadjuk fel. Pásztorbér darabonként 7 korona. Hortobágyi legeltetési hely a régi (koshely.) a szokásos összesedés április hó 5-én hétfőn d. e. lesz a Nyomáson. Magyar juhtartó gazdaság.

— Tisztek, kat. tisztv. stb., tiszti igazolásukhoz szükséges kérvénymintát, kérdőívet és véleményes jelentéseket f. hó 31-től, reggel 7 ó. 30 percig, a II. sz. tiszti igazoló-bizottság Kollégiumi internátus 72. sz. helyiségében kaphatják.

A Debreceni Keresztény Kisgazda és Földmivesszáró irodája Piac-utca 7. szám alatt van.

— Az utazási igazolványok. Az utazás a Vásárosnamény, Mátészalka, Vámospércs, Konyár, Berettyóújfalú, Szeghalom, Dévaványa, Mezőtur, Szarvas, Fábán, Hódmezővásárhely jelenlegi demarkációs vonaltól nyugatra fekvő területekre szabad, azonban az utasoknak arcképes személyazonossági igazolvánnyal kell magukat ellátni. Ezen igazolványokat az államrendőrség adja ki. *Igazolványok iránt kérvény nyújtandó be, a kérvényben közölni kell az utazás helyét, célját és idejét.* A fent említett demarkációs vonal kelet felé való átlépése ez idő szerint feltétlenül meg van tiltva. Az arcképes személyazonossági igazolványok katonai láttamozása csak abban az esetben szükséges, ha az utas a Tiszát át akarja lépni. Ez esetben a láttamozást a vasuti pályaudvar parancsnokság eszközli, a térparancsnokság utazási igazolványokat nem láttamoz. *Rendőrfőkapitányság.*

— A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezton hozza érdekeltége tudomására, hogy a magyar kormány 5291/1919. M. E. számú rendeletének megfelelően a külügyminiszter ur legfelsőbb vezetése mellett felállított „Magyar Felszámoló Hivatal a békeszerződés végrehajtására” átvette a külföldre vonatkozó hitel és vagyonszerzési ügyek vezetését.

Addig, amíg ennek az ügynek intézésére a megkötendő békeszerződés alapján végleges szervezet alakított az ide tartozó tennők előkészítésével és egységes ellátásával a nevezett hivatal a fent jelzett ügyekből kifolyólag a magyar kereskedelmi és pénzügyi minisztereknek 66492/XXVIII. K. M. számú rendeletével az 1918. évben létesített „A külföldi magyar vagyonérdekeket védő szervezet” bízta meg.

A szervezet felett az irányító és ellenőrző tisztelet a nevezett Hivatal teljesíti. A közönség ennélfogva külföldre vonatkozó hitel és vagyonszerzési ügyekben kérelmekkel, bejelentésekkel és felvilágosításokért kizárólag a külföldi magyar vagyonérdekeket védő szervezetéhez (Budapest, Szemere u. 6.) forduljon.

— Az árdragítók és láncosok ellen. A fővezérlet felhívta a közigazgatási hatóságokat az árdragítók és láncosok üzelmének meggátolására. Az új, szigorú törvények teljesen indokoltak a kártékony elemek ellen. Csak a végrehajtás legyen erélyes. Mindenkinél kötelessége támogatni a hatóságok munkáját.

— Emeltek a gáz és villany árát. A világi bizottság a szénárak emelkedése következtében előterjesztést tett a gáz és villany árának újabb emelésére. A gáz köbméterének árát 5, a villany árának mozok, kávéházak és nagyobb fogyasztók részére kilowatt óránként 12, magánosok részére 10, motorikus célokra 5 koronára javaslója emelni, ezenkívül a villany és gázórák használati díját is emelni kívánja. A tisztviselők pedig kérték, hogy miután a vállalat a múlt évben difícitelt dolgozott, elmaradt jutalékok helyett az 1911, 1912 és 1913 évi jutalékoknak megfelelő három éves átlagot utalja ki kárpótlásul, mert a jutalék az ő fizetésük kiegészítését képezi. A jog és pénzügyi bizottság pénteki ülésén Aberle Rajmund még ennél is magasabb árakat javasolt.

— A debreceni háziezred zenekara szervezés alatt áll. Zenészek azonnal felvételnek. Olyanok, akik már katonazenekarban szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet délelőtt 9–12 és délután 2–4 ig Nőth Antal ezredkarmesternél, Szent-Anna 20. szám.

— Gumi harisnya, harisnya kötő gumi, Irigátor gumi, Earlet, Autófleks és olvadható Pessarium, Ágytál, Bidét, Irigátor felszerelve, Gumi fecskendő, Olla gumi, Record fecskendő és tü, Vitáriusnál, Piac-utca 16.

— Szepeszy Ferenc táncitanító ezton hívja meg az összes tanítványait a hó 31-én tartandó táncestélyre melynek bevétele a Haza oltására lesz áldozva. Kezdeté este 6 órakor. Tekintve a jótékony célt, lehetőleg számosan jelenjünk meg. Tisztelettel: Szepeszy.

— Legrosszabb nyakkendőit is újja alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

Schubert Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

Az oláh képviselőházat feloszlatták

Bukarest, márc. 29. (Nemz. St. tel. jel.) Az oláh félhivatalos jelenti, hogy a kamara szombati ülése viharos jelenetek között zajlott le. A parlament bizalmatlanságot szavazott az Avarescu-kormányra, melyet az ország szomorú helyzetének előidézésével vádolt meg. Avarescu felolvasta a király kéziratát, mely a képviselőházat feloszlatta és a választásokat május 25., 26. és 27. napjára tűzte ki. A képviselőház első ülése valószínűleg június hó 10-ikén lesz.

Hirdetmény.

Felhívom Debrecen város lakosait, hogy a fejkvóta leszállításából, valamint az önkéntes felajánlásból vagy bármilyen okból visszamaradt 20 mm. alóli mennyiségű István, Hortobágy, Hungaria malmokba a legrovidebb idő alatt szállítsák le, ahol a maximális árat és az átvételi elismervényt kézhez kapják. A 20 mm.-án felüli tételekről később fog intézkedés történni. Debrecen, 1920 március 27.

Rigó Zoltán,
kormánybiztosi megbízott,
gazdasági előadó.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

Kedd B) bérlet: Pacsirta, operett 25-ik előadása.

VIGSZÍNHÁZ:

Kedd: Biboros, színmű.

* Az **Ebredő Magyarok** tegnap este a színházban is megjelentek és meleg ünneplésben részesültek. Bihari Ákos elszavalta egyik társuknak Bárdossy Gyulának nagyhasú költeményét, a szintársulat pedig Bánk bán második felvonását adta elő. Az estély központjában a kiváló író és szónok Szabó Dezsőnek előadása állott, melyben mindvégig lebiúncsolt, színes és nagyrétekű fejtegetéseket adott arról, hogy milyen legyen a felébredő Magyarország irodalma. Itt évtizedek óta csak a Bródyk, Szomorok, Molnár Ferencék és Szép Ernő pennája értékes könyvben, újságban, színpadon egyaránt csak ezek az ötvenkrajcáros nevű izraeliták tudnak érvényesülni, szöhozzjutni, babért aratni. Ennek vége legyen.

Nyitják ki a szemünk, és forduljunk faji ösforráinkhoz, hamisítatlan nemzeti irodalmunk örök kincseihez, s íróban, művészen becsüljük meg kellőképp, és méltassuk, istápoljuk keresztlyen magyar véreinket. A pompás előadást olykor percenkig tartó zúgó taps szakította félbe.

Színház és mozgószínház iránti jelentés:

* A Pacsirta 25-ik jubilaris előadása ma lesz a Csokonai színházban, Főszerepeket játszanak Honthy, O. Hilbert, Káldor és Szigeti.

* Biboros, színmű ma a Vigszínházban kerül színre. A címszerepet Bihari Ákos játssza.

* Sodoma — a pestis Florenchen, ma utóljára mutatja be az Apollo ez a remek film. Előadások 6 és 8 órakor. Jegyeld őt!

A mozgószínházak belépőjegyeiket tebe-lyegezetlen pénzért még csak ma, kedden drusztják.

* Henny Porten főszereplésével a Válás előtt című pompás 4 felvonásos vígjátékot és ezenkívül a Két világ című 4 felvonásos drámat ma utóljára mutatja be az Aranybikamezi.

* A magyar nemzeti hadsereg bevonulását filmen ma utóljára mutatja be az Urenia a kitűnő műsor keretében, műsoron van Csermely Gyula revénye a Toprini nász négy felvonásban. — Előadások 6 és 8-kor.

SPORT

DKASE—DMTK 2:0. Szép közönség előtt játszott a két egyenlő erejű csapat és a nagyobb lelkesedéssel játszó kereskedők jól megérdemelt győzelmet arattak a laányháú játékos csapaton.

DVSC—DNySC 1:0. A formája tetőpontján álló vasutasok csodaszép játékkal győzelmet arattak a nyomdászok felett, jó bíró volt Zempléni Gusztáv.

Birkózók figyelmébe. Felhívom az összes egyesületek birkózóit, hogy tekintettel az április 11-iki budapesti Már, Gégyari Sport-kör által rendezendő országos meghívási versenyre, amit az országos bajnokság is rövidesen követni fog — a DTE trainingja pénteken délután jelenjenek meg. Paulovich Pál, előadó.

A DEAC központi választmánya f. hó 30-án kedden d. u. 5 órakor az Egyesületi Kör helyiségében gyűlést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Kindja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.
E számért főszerkesztő felelős.

Magolesay Nagy Mihály
kalaposmester. Péterfia-u. 8. sz.
A ref. főgimnáziummal szemben

Elfogad mindennemű férfi és fiú kalapjavításokat. Ugyanott egy 200 cm. magas, 90 cm. széles ablak eladó.

FOG-HUZÁS

VECSEY ANTAL
VIZSGÁZOTT FOGTECHNIKUS
SZENT ANNA-U. 6.

FOG-TÖMÉS

FORGÁCH ISTVÁN
műorás mester
Bádogos-utca 4.

Bélgyszőgyár és vésőintézet
Paulo I. Batthyányi-u. 22.

APOLLO

Kedd
SODOMA
A pestis Florenchen Tragédia.
Előadások 6 és 8 órakor.

ARANY BIKÁ

Kedd
HENNY PORTEN a főszerepben
Válás előtt
Vígjáték
Két világ. Dráma 4 felvonás.
Előadások 6 és 8 órakor.

URANIA

Kedd
A magyar nemzeti hadsereg bevonulása Budapestre
Előadások 6 és 8 órakor.

KOROSSÁNDOR

férfi szabó üzletében
Plac-u. 69. sz.
saját készítésű elegáns
férfi öltönyök kaphatók.

**Académie
Internationale**

Széchenyi-utca 42. sz. l. em.
Francia Angol Német
Olasz Román Magyar
magánórákban és tanfolyamokban

Uj tanfolyamok minden hó elsején!

A tanfolyamokra csakis általános műveltséggel rendelkezők vétetnek fel. ::

BLATTNER JÓZSEF

Csapó u. 1. Üvegezési és
képkerekezési vállalata, tük-
rök és kész ablakok nagy
választékban.

**DR. RÁCZ-FÉLE
SCABIOL**

kipróbált szer a lovak rühössége ellen
EGY LÓRA VALÓ ADAG ÁRA 100 korona

Használati utasítás minden dobozon mellékelve. Főraktár:
DR REX FERENC KÖ PONTI DROGERIÁJA
DEBRECEN, VÁROSHAZA ÉPÜLET. ::

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokan tíz szög 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szög 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűkkel szedve dupláa számítanak.

Intelligens

főzni tudó házvezetőné keresek tanyára keresztény uri családhoz. Varni tudók előnyben részesülnek. — Jelentkezni lehet Hunyadi-utca 3. sz. alatt Poroszlaybankigazgatónál

Jó minőségű

régi széna, takarmányrépa nagy mennyiségben, zabos búkkönyvetőmag, — mohar és mustármag kapható Molnár István gazdálkodónál Hajó-utca 2.

Azonnali

megvételre keresek használható kézi tengeri morzsolót Molnár István Hajó-utca 2. szám.

Hamisfogakat

töröttet is veszek. — József kir. herceg-u. 10 sz.

Gyógyszerész

hosszas fővárosi és vidéki gyakorlattal, beszél magyar, németül, munkabíró, megbízható, 43 éves keresztény, jó megjelenésű nőtlen ember, állást keres lehetőleg vidéken, lakás, ellátás, megfelelő díjazással. Címe a kiadóban.

Gombaccira

erőteljes azonnali termeléshez 1 kg 25 korona. Méliusz-tér 13.

Urinő

gyors sikerrel tanít magyar nótát kotta nélkül cigányosan zongorázni. — József kir. herceg-u. 59.

Hizott ökröt

cserébe ad jármás három éves tulokért suly szerint A városi erdőhivatal Nagyerdő 12.

A debreceni járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság. 14005—1919. sz.

Árverési hirdetmény kivonat

Zöld Mihály és Zöld László debreczeni lakosoknak Balogh Jánosné szül. Zöld Mária ellen indított vagyonszűkösség és jár. iránti ügyében a telekkönyvi hatóság elrendeli a nem végrehajtási árverés joghatályaival bíró bírói önkéntes árverést a vagyonszűkösség megszüntetése végett a debreceni járásbírószág területén Debreczen városban Bethlen-utca 41. sz. alatt fekvő s a debreczeni 5102. stjtjvben, illetve az ebből alakított 5493 sz. tkvi betétben A -|- 1. sor 2777 hrszám alatt felvett házasságszámszágra 77.460 K kikiáltási árban.

Az árverést 1920. évi április hó 8 napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deak Ferenc-utca 18. sz. 9-ik ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben a kiküldöttétnél letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.) Ha ennek a köteleességének eleget nem tesz, úgy ígéréte figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésben részt nem vehet, de az általa megígért összeg erejéig kötelezettségben marad s ha az ingatlan kevesebbet ígérő javára üttenék le: az általa megígért s az új vételár közötti különbözetet köteles megtéríteni.

A vételár hátralekos része az árverés napjától járó 6 százalékos kamatokkal együtt 30 nap alatt letétbe helyezendő.

A tulajdonos ársak illetőségük után bánatpénzt nem kötelesek letenni és vételárat fizetni.

Kérvényezők a tehermentességért felelősséget vállalnak, de a beköltözés illetve a bérbeadott lakások bérletének megszüntetése iránt nem szavatolnak.

Debrecen, 1919 december hó 31-én.

Dr Sáfár sk. járásbíró.

Értesitem a tisztelt megbízóimat, hogy és mindenféle színre festek. Tisztítok férfi és nő ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően 8 nap alatt, gyász vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Becses pártfogást kér
Hungária gőzmosó és kelmepestő vegy-tisztító vállalat
Debreczen, Péterfia-u. 4. Telefon 390.